

КАРА ЯК ЦІЛЬ ПОКАРАННЯ

К.В. Білецька,

*студент 2 курсу юридичного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*

Питанню цілей покарання, присвячена ст. 50 КК України, де визначається чотири самостійні цілі кримінального покарання, якими є 1) кара щодо засудженого; 2) виправлення засудженого; 3) запобігання вчиненню засудженим нового злочину; 4) запобігання вчиненню злочинів іншими.

Покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами.

Виникає питання, чи дійсно покарання має на меті карати засудженого та чи не обмежує кара його права?

На сьогоднішній день багато людей ототожнюють кару з помстою, так, наприклад, а. Усов, доцент кафедри філософії Московського авіаційного інституту ім. Г.К. Орджоникідзе, вважав, що не варто боятися у повний голос наголошувати на те, що кара – це помста.

Публіцист А. Шаров опублікував велику кількість статей, які були направлені проти подібної позиції, щодо кари. У відповідь він отримав листи автори яких як погоджуються з даною позицією, так і різко заперечують таку точку зору.

Так, видатний вчений в області кримінального права М.Д. Шаргородський, працювавший довгий час над проблемою цілі покарання, дійшов до висновку, що покарання не має на меті кару, обґрунтувавши це тим, що покарання у радянському праві ніколи не застосовувалась для завдання страждання. [5; С. 255].

На жаль, Кримінальне законодавство України не дає чіткого тлумачення поняттю кари.

Але якщо кара буде розуміти собою помсту, то це буде суперечити Конституції України та Цивільному кодексу України, бо у розділі особистих немайнових прав людина не має право на помсту.

Кримінальний кодекс наголошує на тому, що кара повинна відповідати принципу справедливості.

Поняття справедливості – це категорія морального і соціально-правового характеру, яка пронизує всі сфери суспільних відносин. Вона несе в собі оцінку тих чи інших явищ, наявності в них добра і зла, законності та беззаконня. Але поняття справедливості має оцінюючий характер, її важко пояснити, знайти засоби для її досягнення, тому законодавці залишили мету «відновлення справедливості» поза межами закону, декларували її лише як принцип. [1; С. 14]

З вище сказаного можна зробити висновок, що доки поняттю мети кари не буде дано пояснення на законодавчому рівні, питання, щодо порушення прав людини та громадянина саме цим аспектом кримінального права, залишається відкритим.

Література:

1. Денисова Т.А. Кримінальне покарання та функції його призначення і виконання за законодавством України. Навчальний посібник. – Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2004. – 152с
2. Конституція України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1996, N 30, ст. 141) { Із змінами, внесеними згідно із Законом N 6-рп/2009 (v006p710-09) від 26.02.2009 }
3. Пленум Верховного Суду України. Постанова від 24.10.2003 № 7. Про практику призначення судами кримінального покарання. (Із змінами, внесеними згідно з Постановою Верховного Суду № 18 від 10.12.2004)
4. Сахнюк С.В. // До проблем співвідношення цілей кримінального покарання. - Держава та регіони. - №3, 2001р, с. 85-88

5. Шаргородский М.Д. Избранные работы по уголовному праву. – СПб.6
издательство «Юридический центр Пресс», 2003. – 434с
6. Уголовный кодекс Украины. Научно-практический комментарий / Отв. Ред.
Е.Л. Стрельцов. Издание 4-е, переработанное и дополненное. – Х.: ООО
«Одессей», 2007. – 872с.

Науковий керівник: М.В. Трубников